

Res, cap, gens i mai

Lluís Bonada

Converses filològiques

POMPEU FABRA
Obres Completes. Vol. 7.
IEC-Proa. Barcelona, 2010.
1.000 pàgines / 45 euros

Una de les obres més notables que Joan Solà ha deixat a la posteritat haurà estat l'edició de les *Obres completes* de Pompeu Fabra, que va dirigir conjuntament amb Jordi Mir. El primer volum aparegut després de la seva mort, però enllestit en vida seva, el número 7, és un dels més importants de la sèrie.

Primer, perquè el conjunt d'articles que conformen el corpus de les *Converses filològiques*, aparegudes a la premsa, constitueix una de les obres capitals de Fabra i de la lingüística cata-

lana, tant des del punt de vista científic com cultural i social. I també literari, perquè va contribuir a fixar la prosa literària i la llengua periodística.

I, en segon lloc, perquè l'edició és extraordinària, fruit de la voluntat de Solà i de Mir de donar-hi el màxim relleu. L'ocasió s'ho mereixia, atès que era la

Pompeu Fabra

primera vegada que es tenia la intenció i la possibilitat real de publicar totes les *Converses*. La voluntat dels directors, diuen a la nota preliminar, era que l'edició fos al màxim de completa, digna i útil. Els tres objectius s'han complert amb èxit.

Per a fer-la útil, és a dir, per a facilitar-ne la consulta, s'hi ha inclòs un primer índex de mots, un segon de conceptes i un tercer de noms propis. I, a més de les anotacions del curador, se n'hi han inclòs unes altres d'especials destinades a donar compte de les citacions antigues i modernes utilitzades per Fabra. Finalment, per tal que resulti més atractiva per als professionals de la llengua, s'hi presenten dues introduccions que són dos grans estudis, a càrrec de Joan A. Argenter i de Joaquim Rafel.

Però l'edició serà útil en un altre sentit. Si més no, en té la possibilitat. I la té perquè la lectura de les *Converses* continua, lamentablement, essent tan necessària com quan Fabra les va concebre. Només cal llegir les dedicades als mots *res, cap, gens i mai*, per a adonar-se que la necessitat de tenir en compte el que hi diu Fabra és tan urgent com ho era quan les va publicar, el 1919.

Nova versió de la novel·la francesa per excel·lència

A la recerca del temps perdut. Pel cantó de Swann

MARCEL PROUST
Traducció de Valèria Gaillard Francesch.
Labutxaca. Barcelona, 2011.
528 pàgines / 14,96 euros

Aquesta nova traducció catalana del clàssic per excel·lència de la novel·la francesa del segle XX és una invitació a no deixar-se perdre l'immens plaer de seguir, agafats a la mà de Proust, la bellíssima evocació i la reconstrucció tenaç de la seva adolescència. El contingut del volum coincideix amb el del primer volum del cicle tal com Proust el va publicar el 1913. Inclou, doncs, *Combray*, *Un amor de Swann* i *Els noms de país: el nom*.

Dues ànimes bessones, de 7 anys i 51

Tigre, tigre

MARGAUX FRAGOSO
Traducció d'Albert Torrecasana.
Editorial Empúries. Barcelona, 2011.
363 pàgines / 20 euros

Ella tenia 7 anys i ell, 51. Encara pensa en ell, en Peter, l'home que més ha estimat mai, a totes hores, cada dia. Hi pensa a les dues del migdia, que en Peter la passava a recollir i la duia a fer un tomb; o quan li entra la desesperació de les cinc de la tarda, l'hora en què li llegia, amb el cap recolzat al seu pit; o a les set, quan l'abraçava; o altre cop amb la desesperació de les nou del vespre, quan anaven al Royal Cliffs Diner.

Un fragment d'un discurs de Quim Monzó, a tall de pròleg

El meu país. 50 odes a la pàtria

JAUME SUBIRANA
Ara Llibres. Badalona, 2011.
134 pàgines / 12,95 euros

Per a reivindicar l'orgull nacional o per a expressar l'enyor d'èpoques millors, per a manifestar amor a la terra, desencís, rauxa o seny, la poesia és sempre el millor camí. D'Ibn al-Abbar a Enric Casasses, de Verdaguer a Espriu i a Joan Brossa, una selecció dels millors poemes de tots els temps dedicats a la pàtria. Un fragment del discurs de Quim Monzó a la Fira del Llibre de Frankfurt, del 2007, hi figura com a pròleg, destacat a coberta pel damunt del curador.